EUROPSKA
KOMISIJA

Bruxelles, 3.7.2024.
COM(2024) 266 final

IZVJEŠĆE KOMISIJE

o primjeni u 2023. Uredbe (EZ) br. 1049/2001 o javnom pristupu dokumentima Europskog parlamenta, Vijeća i Komisije

Sadržaj

1. Uvod ... 2
2. Stavljanje informacija i dokumenata na raspolaganje u registrima i na internetskim stranicama ... 3
3. Analiza zahtjevâ za pristup dokumentima ... 3
3.1. Broj zahtjeva (tablice 3 i 4 u Prilogu) ... 3
3.2. Zaprimljeni zahtjevi po glavnoj upravi ili službi (tablica 5 u Prilogu) ... 5
4. Primjena izuzeća od prava na pristup ... 6
4.1. Razina odobrenog pristupa traženim dokumentima (tablice 8 i 9 u Prilogu) ... 7
4.2. Izuzeća koja se primjenjuju na tražene dokumente (tablica 10 u Prilogu) ... 8
5. Pritužbe Europskom ombudsmanu ... 9
6. Nova sudska praksa o pristupu dokumentima ... 9
6.1. Sud ... 9
6.1.1. Pojašnjenja materijalnih pravila ... 9
6.2. Opći sud ... 9
6.2.1. Pojašnjenja materijalnih pravila ... 10
6.2.2. Pojašnjenja postupovnih pravila ... 11
6.3. Novi sudski postupci pokrenuti protiv Europske komisije 2023. ... 11

1. UVOD

Ovo godišnje izvješće izrađeno je u skladu s člankom 17. stavkom 1. Uredbe (EZ) br. 1049/2001[1] o javnom pristupu dokumentima Europskog parlamenta, Vijeća i Komisije (dalje u tekstu „Uredba (EZ) br. 1049/2001"). Njime je obuhvaćena Komisijina provedba Uredbe (EZ) br. 1049/2001 u 2023., a temelji se na statističkim podacima[2] sažetima u Prilogu. Izvješće se odnosi i na nalaze Europskog ombudsmana o Komisijinoj provedbi Uredbe (EZ) br. 1049/2001 te na presude koje su donijeli sudovi EU-a.

Transparentnost, integritet i odgovornost neophodni su preduvjeti demokracije koja se temelji na vladavini prava. Riječ je o ključnim načelima za promicanje dobrog upravljanja i izgradnju povjerenja u postupak oblikovanja politika, čime se jača legitimnost i vjerodostojnost javnih institucija. Zaštita izvršivosti prava građana na pristup dokumentima kojima raspolažu institucije temelj je Komisijina obećanja o transparentnosti[3]. Podaci o potpuno ili djelomično objavljenim dokumentima detaljnije su opisani u poglavlju 4. te potvrđuju predanost Europske komisije pravu na pristup dokumentima u okviru njezine cjelokupne politike transparentnosti.

U Europskoj komisiji početne zahtjeve za pristup dokumentima decentralizirano obrađuju glavne uprave i službe Komisije. U 2023. zaprimljena su 7274 početna zahtjeva i 599 ponovnih zahtjeva. Ponovne zahtjeve, kojima podnositelji zahtjeva traže preispitivanje početnih potpunih ili djelomičnih odbijenica pristupa, obrađuje Odjel za transparentnost, upravljanje dokumentima i pristup dokumentima Glavnog tajništva kako bi se osiguralo neovisno preispitivanje odgovora iz početne faze.

Odjel ujedno upravlja informatičkim sustavom na razini Europske komisije pod nazivom „Elektronički pristup dokumentima Europske komisije" (engl. *Electronic AccesS to European Commission Documents* ili EASE). Komisija je EASE pokrenula u rujnu 2022. Sastoji se od dva dijela:

(1). novog internetskog portala[4], koji građanima omogućuje da (među ostalim) saznaju više o pristupu dokumentima, predaju početne i ponovne zahtjeve, dobiju smjernice, prate tekuće i prošle predmete, upravljaju svojim osobnim podacima, komuniciraju s Komisijom, primaju odgovore elektroničkim putem, pretražuju dokumente otkrivene drugim podnositeljima zahtjeva; i

(2). novog sustava za upravljanje predmetima, koji osoblju Komisije omogućuje registraciju, dodjelu i obradu zahtjeva za pristup dokumentima.

---

[1] Uredba (EZ) br. 1049/2001 Europskog parlamenta i Vijeća od 30. svibnja 2001. o javnom pristupu dokumentima Europskog parlamenta, Vijeća i Komisije, SL L 145, 31.5.2001., str. 43.

[2] Postoci se zaokružuju na najbližu decimalu. Statistički podaci odražavaju, među ostalim, broj zaprimljenih zahtjeva i dostavljenih odgovora 2023. Ti su podaci točniji u usporedbi s prethodnim godinama s obzirom na naknadne korekcije u unošenju podataka. Zbog toga se vrijednosti navedene u ovom izvješću mogu neznatno razlikovati od onih iz prethodnih izvješća.

[3] https://commission.europa.eu/strategy-and-policy/priorities-2019-2024/new-push-european-democracy_hr

[4] https://ec.europa.eu/transparency/documents-request/home

Sustavom EASE, kojim je zamijenjen stari sustav GestDem, povećava se učinkovitost i pridonosi automatizaciji, jasnoći i transparentnosti cijelog postupka podnošenja i obrade zahtjeva za pristup dokumentima Komisije za građane i za Komisiju.

Kad je riječ o zahtjevima za pristup dokumentima koji se odnose na arhivu prethodnih povjerenika i njihovih kabineta, službama Komisije pomaže Služba za povijesne arhive. Služba za povijesne arhive pomogla je 2023. u 213 predmeta[5], uglavnom Glavnom tajništvu (42), Glavnoj upravi za istraživanje i inovacije (19), Pravnoj službi (12), Glavnoj upravi za pravosuđe i zaštitu potrošača (12), Glavnoj upravi za unutarnje tržište, industriju, poduzetništvo te male i srednje poduzetnike (10) i Glavnoj upravi za mobilnost i promet (10).

2. STAVLJANJE INFORMACIJA I DOKUMENATA NA RASPOLAGANJE U REGISTRIMA I NA INTERNETSKIM STRANICAMA

Europska komisija proaktivno objavljuje mnoštvo pravnih, političkih, administrativnih i drugih dokumenata na raznim internetskim stranicama i u registrima[6]. Mnogi takvi dokumenti dostupni su u registru dokumenata Komisije (RegDoc), registru delegiranih i provedbenih akata i drugim poslovnim registrima kojima upravlja Glavno tajništvo, dok su drugi dostupni na internetskim stranicama kojima upravljaju glavne uprave ili na EUR-Lexu[7].

U RegDoc je 2023. dodan 11 501 novi dokument (vidjeti tablicu 1 u Prilogu), koji pripada sljedećim kategorijama: C, COM, JOIN, OJ, P, PV, SEC ili SWD[8].

U 2023. nova internetska stranica „Pristup dokumentima” na portalu Europa[9] imala je 7613 posjeta, a novi javni portal EASE[10] 6142 posjeta (vidjeti tablicu 2 u Prilogu).

3. ANALIZA ZAHTJEVÂ ZA PRISTUP DOKUMENTIMA

3.1. Broj zahtjeva[11] (tablice 3 i 4 u Prilogu)

Kako je prikazano na grafikonu u nastavku, 2023. zaprimljena su 7274 početna zahtjeva. Europska komisija dostavila je 6469 odgovora na temelju Uredbe (EZ) br. 1049/2001, a ukupno 7737 odgovora[12].

---

[5] U usporedbi sa 145 predmeta u 2022.

[6] Popis izvora dostupan je npr. na https://commission.europa.eu/about-european-commission/service-standards-and-principles/transparency/access-documents/how-access-commission-documents_hr.

[7] https://eur-lex.europa.eu/homepage.html?locale=hr

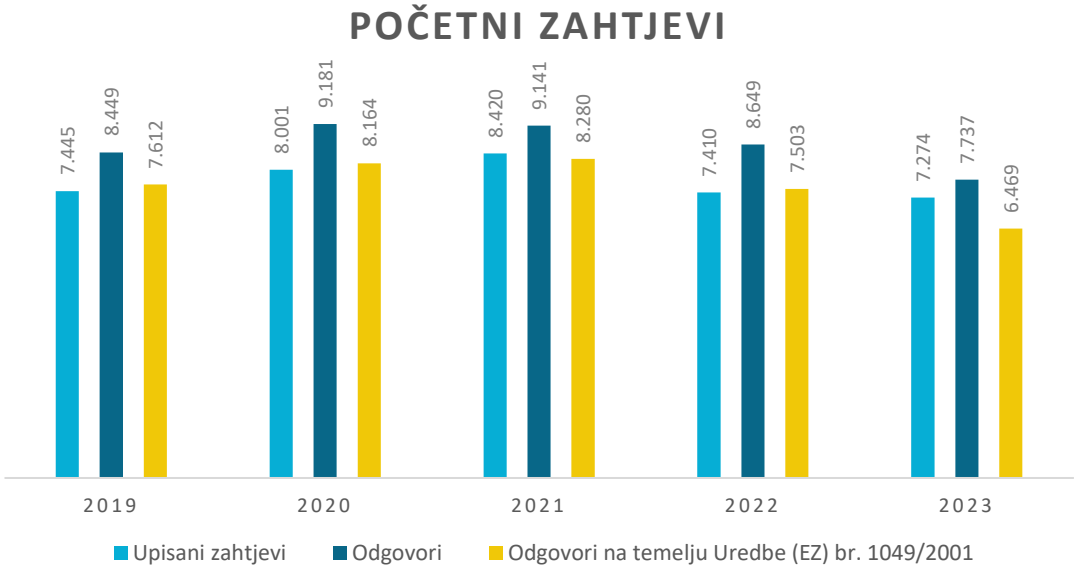
[8] Točnije, C: autonomni akti Komisije; COM: zakonodavni prijedlozi Komisije i ostali dokumenti koji su dostavljeni drugim institucijama, zajedno s pripremnim dokumentima; JOIN: zajednički akti Komisije i Visokog predstavnika; OJ: dnevni red sastanaka Komisije; P: odluke Predsjednika Komisije; PV: zapisnici sastanaka Komisije; SEC: dokumenti Komisije koji se ne mogu razvrstati ni u jednu drugu seriju dokumenata; SWD: radni dokumenti službi Komisije.

[9] https://commission.europa.eu/about-european-commission/service-standards-and-principles/transparency/access-documents/how-access-commission-documents_hr

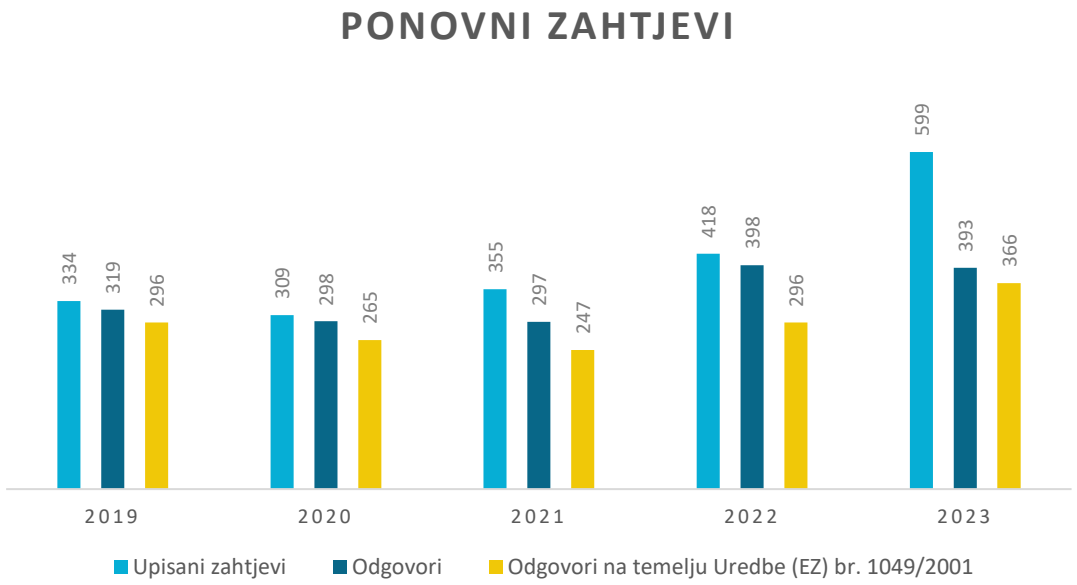
[10] https://ec.europa.eu/transparency/documents-request/home

[11] Statistički podaci o društvenom i profesionalnom profilu i zemljopisnom podrijetlu podnositelja zahtjeva navedeni su u tablicama 6 i 7 u Prilogu.

[12] Jedan zahtjev može se odnositi na više dokumenata kojima raspolažu različite službe Komisije i stoga može dobiti više odgovora. U drugim se pak slučajevima može objediniti više zahtjeva i na njih će se dati samo jedan odgovor. Broj odgovora obuhvaća sve vrste mjera koje je Europska komisija poduzela, od odgovora danih na temelju Uredbe (EZ)

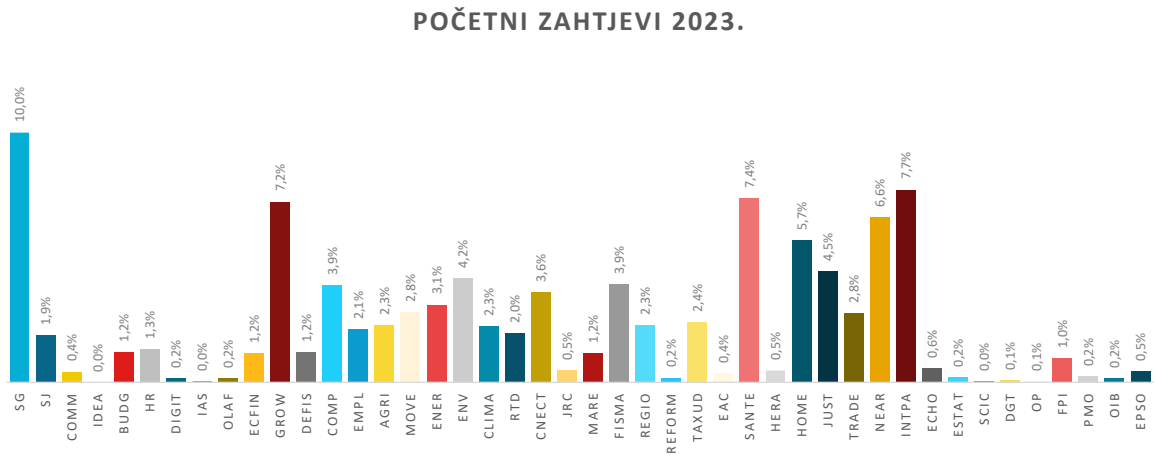
U 2023. je zabilježeno 599 ponovnih zahtjeva, što je znatno povećanje za više od 43 % u odnosu na 2022. Europska komisija dostavila je 366 odgovora na temelju Uredbe (EZ) br. 1049/2001, a ukupno 393 odgovora.

br. 1049/2001 (uključujući i slučajeve u kojima nije raspolagala dokumentima) do odgovora danih na temelju drugih pravnih okvira (zbog sadržaja zahtjeva, statusa podnositelja zahtjeva itd.) ili zatvaranja predmeta jer podnositelji zahtjeva nisu dostavili tražena objašnjenja ili nisu ispunili postupovne zahtjeve.

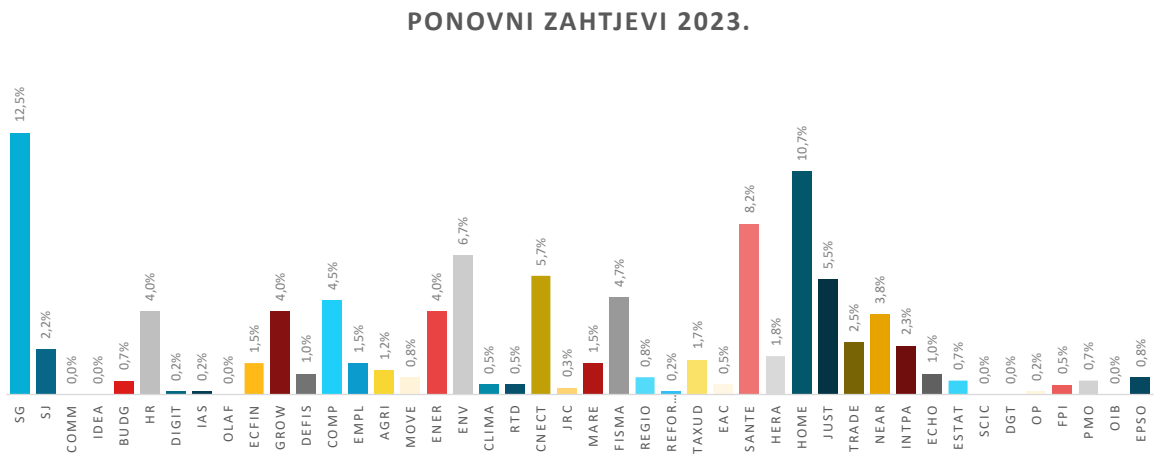
3.2. Zaprimljeni zahtjevi po glavnoj upravi ili službi (tablica 5 u Prilogu)[13]

Najveći udio početnih zahtjeva 2023. zaprimilo je Glavno tajništvo (10 %). Zatim slijede Glavna uprava za međunarodna partnerstva (7,7 %), Glavna uprava za zdravlje i sigurnost hrane (7,4 %), Glavna uprava za unutarnje tržište, industriju, poduzetništvo te male i srednje poduzetnike (7,2 %) i Glavna uprava za migracije i unutarnje poslove (5,7 %). Pojedinačni udjeli preostalih službi Europske komisije iznosili su manje od 5 % svih početnih zahtjeva.

Najveći udio ponovnih zahtjeva 2023. podnesen je za predmete koje u početnoj fazi rješava Glavno tajništvo (12,5 %). Zatim slijede Glavna uprava za migracije i unutarnje poslove (10,7 %), Glavna uprava za zdravlje i sigurnost hrane (8,2 %), Glavna uprava za okoliš (6,7 %), Glavna uprava za komunikacijske mreže, sadržaje i tehnologije (5,7 %) i Glavna uprava za pravosuđe i zaštitu potrošača (5,5 %). Pojedinačni udjeli preostalih službi Europske komisije iznosili su manje od 5 % svih ponovnih zahtjeva.

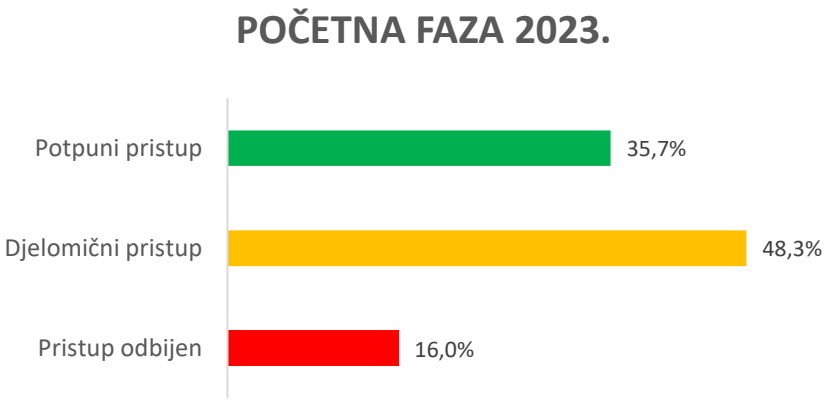
[13] Podaci o Europskom uredu za borbu protiv prijevara (OLAF) navedeni u nastavku odnose se isključivo na zahtjeve za pristup dokumentima o njegovim administrativnim aktivnostima. Zahtjevi za pristup dokumentima o istražnim aktivnostima Europskog ureda za borbu protiv prijevara zbog njihove iznimne osjetljivosti podliježu posebnom postupku u skladu s člankom 3. stavkom 3. i člankom 4. Detaljnih pravila za primjenu Uredbe (EZ) br. 1049/2001. Od osnivanja Europske službe za vanjsko djelovanje (ESVD) u Europskoj komisiji pohranjuju se samo dokumenti Službe za instrumente vanjske politike (FPI). Nadalje, statistički podaci o FPI-ju obuhvaćaju neke od početnih zahtjeva zaprimljenih u okviru Europskog instrumenta mirovne pomoći. Europski instrument mirovne pomoći izvanproračunski je instrument kojim se jača sposobnost EU-a da djeluje kao globalni pružatelj sigurnosti. U skladu s Odlukom Komisije C(2021) 2011 Europska komisija prihvatila je provedbu uloga administratora, računovodstvenog službenika i unutarnjeg revizora za mjere pomoći u okviru Europskog instrumenta mirovne pomoći. U ulozi administratora za mjere pomoći Komisiji je 2023. upućeno 15 takvih početnih zahtjeva. Ponovne odgovore donosi Odbor za Instrument u okviru Europskog instrumenta mirovne pomoći. Stoga se u ovom izvješću ne razmatraju dva ponovna odgovora Europskog instrumenta mirovne pomoći u fazi ponovnog zahtjeva.

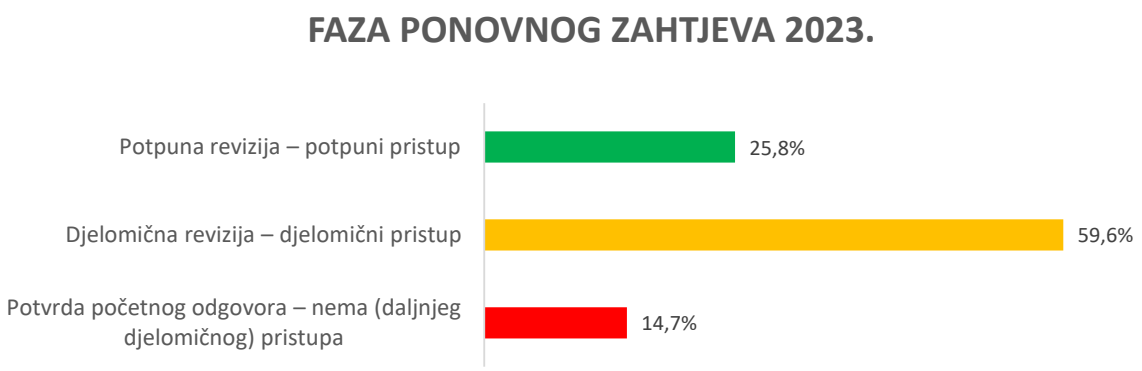
4. PRIMJENA IZUZEĆA OD PRAVA NA PRISTUP[14]

Na pravo na pristup predviđeno Uredbom (EZ) br. 1049/2001 primjenjuje se nekoliko posebnih izuzeća utvrđenih u članku 4. te uredbe. Svako odbijanje, potpuno ili djelomično, mora biti opravdano na temelju barem jednog od tih izuzeća.

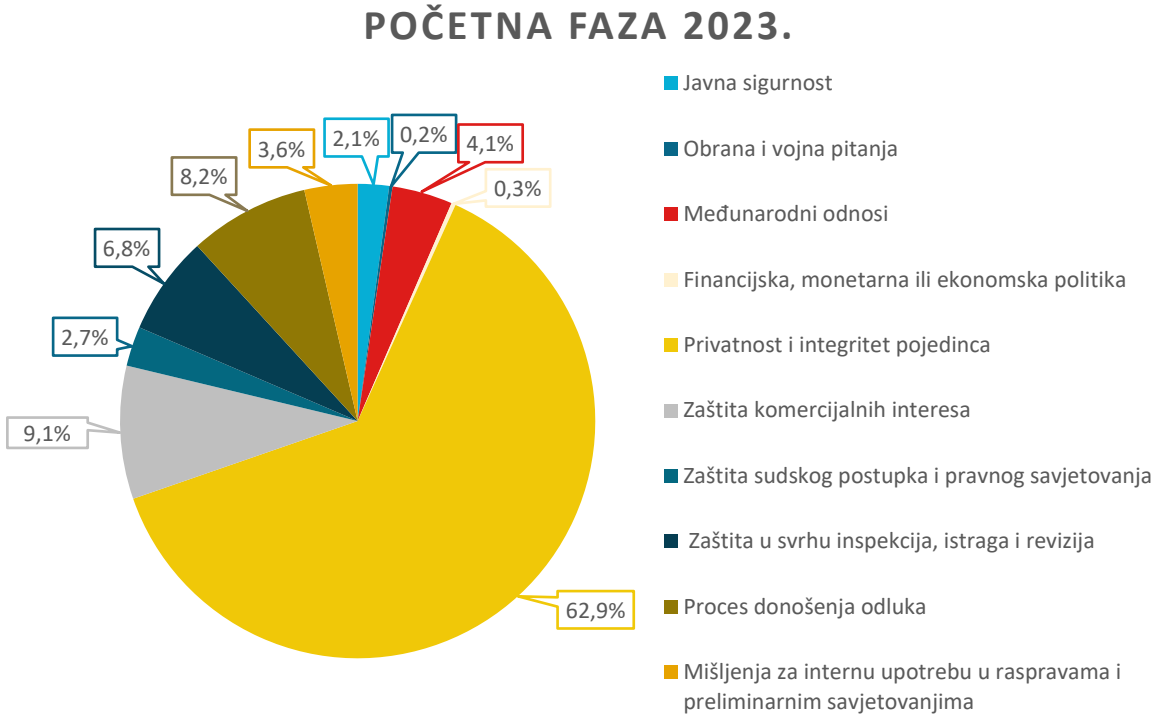
4.1. Razina odobrenog pristupa traženim dokumentima (tablice 8 i 9 u Prilogu)

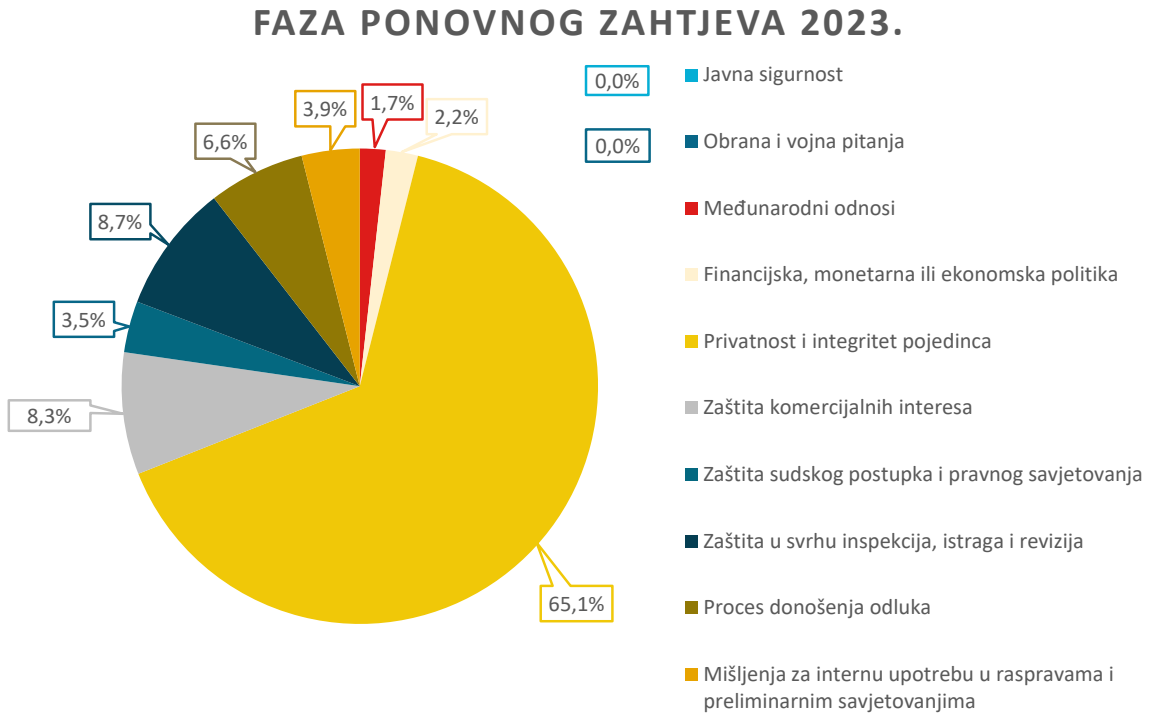
[14] Pojedinačni zahtjevi mogu se odnositi na nekoliko dokumenata ili na cijele spise o određenoj temi ili postupku. Statistički podaci iz prethodnih godišnjih izvješća, preuzeti iz sustava GestDem stavljenog izvan upotrebe, nisu odražavali broj zatraženih dokumenata. Zahvaljujući dizajnu EASE-a brojčani podaci u poglavlju 4. ovog izvješća odražavaju dokumente zatražene u predmetima koji su obrađeni u EASE-u i zaključeni 2023. Europska komisija razvija i poboljšava taj novi informatički sustav od njegova uvođenja u rujnu 2022. Moguće je da su službe Komisije u tom prijelaznom razdoblju nailazile na poteškoće pri učitavanju predmetnih dokumenata zbog tehničkih problema ili prilagodbe novom sustavu.

4.2. Izuzeća koja se primjenjuju na tražene dokumente[15] (tablica 10 u Prilogu)

[15] Na temelju članka 4. Uredbe (EZ) br. 1049/2001.

5. PRITUŽBE EUROPSKOM OMBUDSMANU

Europski ombudsman pokrenuo je 2023. 96 novih istraga u predmetima koji uključuju Europsku komisiju, u kojima je pristup dokumentima bio glavni ili sporedni predmet pritužbe te je zaključio 78 pritužbi[16]. Europski ombudsman utvrdio je nepravilnosti u postupanju u 13 predmeta, od kojih se njih 12 odnosi na nalaze nepravilnosti u postupanju 2023.[17] Preostalih 65 predmeta zaključeno je bez napomena ili prijedloga za poboljšanje.

6. NOVA SUDSKA PRAKSA O PRISTUPU DOKUMENTIMA

6.1. Sud

Sud je 2023. donio četiri presude[18] o žalbi povezanoj s pravom javnog pristupa dokumentima na temelju Uredbe (EZ) br. 1049/2001 u kojima je Europska komisija bila jedna od stranaka u postupku.

[16] Statistički podaci odnose se na predmete pred Europskim ombudsmanom za sve službe Europske komisije, osim Europskog ureda za borbu protiv prijevara.

[17] Predmeti 6/2021 (https://www.ombudsman.europa.eu/en/case/en/60425), 2/2022 (https://www.ombudsman.europa.eu/en/case/en/60766), 1129/2022 (https://www.ombudsman.europa.eu/en/case/en/61897), 1203/2022 (https://www.ombudsman.europa.eu/en/case/en/61954), 1378/2022 (https://www.ombudsman.europa.eu/en/case/en/62144), 1731/2022 (https://www.ombudsman.europa.eu/en/case/en/62502), 2000/2022 (https://www.ombudsman.europa.eu/en/case/en/62765), 1933/2022 (https://www.ombudsman.europa.eu/en/case/en/62702), 2206/2022 i 2208/2022 (https://www.ombudsman.europa.eu/hr/case/hr/62978), 1053/2023 (https://www.ombudsman.europa.eu/en/case/en/64113) i 1945/2023 (https://www.ombudsman.europa.eu/en/case/en/65012).

[18] Presuda od 7. rujna 2023., Patrick Breyer/Europska izvršna agencija za istraživanje (REA), C-135/22 P, EU:C:2023:640; od 8. lipnja 2023., Vijeće Europske unije/Laurent Pech, C-408/21 P, EU:C:2023:461; od 9. studenog 2023., XC/Europska komisija, C-527/21 P, EU:C:2023:850; od 27. travnja 2023., Aeris Invest Sàrl/Europska središnja banka, C-782/21, ECLI:EU:T:2023:345.

U tri je predmeta odbacio žalbu[19]. U jednom je predmetu djelomično ukinuo presudu Općeg suda, u preostalom dijelu odbacio žalbu i predmet vratio na ponovno suđenje Općem sudu[20].

6.1.1. Pojašnjenja materijalnih pravila

Pojašnjenja materijalnih pravila koja je Sud iznio 2023. u biti su se odnosila na primjenu izuzeća u pogledu zaštite pravnog savjetovanja[21] i procesa donošenja odluka[22]. Uz to je dodatno pojasnio pojam prevladavajućeg javnog interesa[23].

6.2. Opći sud

Opći sud je 2023. donio 14 presuda ili rješenja u postupcima povezanima s odlukama o pravu javnog pristupa dokumentima na temelju Uredbe (EZ) br. 1049/2001[24] u kojima je Europska komisija bila stranka, u usporedbi s 26 presuda ili rješenja donesenih 2022.

Tužba za poništenje odbačena je u pet predmeta[25]. U dva je predmeta Opći sud odbacio zahtjev za intervenciju koji su podnijele treće strane[26]. U dva je predmeta naložio brisanje predmeta iz upisnika Općeg suda nakon što su podnositelji zahtjeva odlučili odustati od postupka[27]. U jednom je predmetu odbacio tužbu djelomično zbog očite nenadležnosti (u dijelu u kojem se od Općeg suda traži da Komisiji naloži da omogući pristup zatraženim dokumentima), a djelomično kao očito nedopuštenu (u dijelu koji se odnosi na prvotnu odluku) te je odlučio obustaviti postupak o zahtjevu za intervenciju koji su podnijele treće strane[28]. U jednom je predmetu odbacio zahtjev za privremene mjere[29].

---

[19] Presude u predmetima Patrick Breyer/Europska izvršna agencija za istraživanje (REA), C-135/22 P, *op.cit.*; Vijeće Europske unije/Laurent Pech, C-408/21 P, *op.cit.*; Aeris Invest Sàrl/Europska središnja banka, C-782/21 P, *op.cit.*

[20] Presuda u predmetu XC/Europska komisija, C-527/21, *op. cit.*

[21] Presuda u predmetu Vijeće Europske unije/Laurent Pech, C-408/21 P, *op.cit.*, t. 35.–39., 55.–56., 61., 64.–68., 70.–73.

[22] Presuda u predmetu Vijeće Europske unije/Laurent Pech, C-408/21 P, *op.cit.*, t. 86., 88. i 91.

[23] Presude u predmetima Patrick Breyer/Europska izvršna agencija za istraživanje (REA), C-135/22 P, *op.cit.*, t. 94.–95., 105.–106; Aeris Invest Sàrl/Europska središnja banka, C-782/21 P, *op.cit.*, t. 37.–42., 48.

[24] Rješenja od 5. listopada 2023., Matina Stevi i The New York Times/Europska komisija, T-36/23, EU:T:2023:608; od 5. listopada 2023., Matina Stevi i The New York Times/Europska komisija, T-36/23, EU:T:2023:609; od 8. rujna 2023., MBDA France/Europska komisija, T-154/23; od 28. studenog 2023., Roberto Acampora i dr./Europska komisija, T-423/23, EU:T:2023:770; od 28. ožujka 2023., Paola Primicerj/Europska komisija, T-612/22; od 15. prosinca 2023., Shopper Union France i Xavier Azalbert/Europska komisija, T-1071/23 R, EU:T:2023:806; i presude od 15. veljače 2023., Asesores Comunitarios, SL/Europska komisija, T-77/22, EU:T:2023:69; od 14. lipnja 2023., Covington & Burling LLP i Bart Van Vooren/Europska komisija, T-201/21, EU:T:2023:333; od 1. veljače 2023., ClientEarth AISBL/Europska komisija, T-354/21, EU:C:2023:34; od 12. srpnja 2023., Eurecna SpA/Europska komisija, T-377/21, EU:C:2023:398; od 12. srpnja 2023., Michele Vendrame/Europska komisija, T-379/21, EU:C:2023:399; od 15. ožujka 2023., Giorgio Basaglia/Europska komisija, T-597/21, EU:C:2023:133; od 6. rujna 2023., Foodwatch eV/Europska komisija, T-643/21, EU:C:2023:519; od 26. srpnja 2023., Troy Chemical Company BV/Europska komisija, T-662/21, EU:T:2023:442.

[25] Presude u predmetima Asesores Comunitarios, SL/Europska komisija, T-77/22, *op. cit.*; ClientEarth AISBL/Europska komisija, T-354/21, *op.cit.*; Giorgio Basaglia/Europska komisija, T-597/21, *op.cit.;* Foodwatch eV/Europska komisija, T-643/21, *op.cit.;* Troy Chemical Company BV/Europska komisija, T-662/21, *op.cit.*

[26] Rješenja u predmetima Matina Stevi i The New York Times/Europska komisija, T-36/23, EU:T:2023:608, *op. cit.*; Matina Stevi i The New York Times/Europska komisija, T-36/23, EU:T:2023:609, *op.cit.*

[27] Rješenja u predmetima MBDA France/Europska komisija, T-154/23, *op. cit.*; Roberto Acampora i dr./Europska komisija, T-423/23, *op.cit*.

[28] Rješenje u predmetu Paola Primicerj/Europska komisija, T-612/22, *op.cit*.

[29] Rješenje u predmetu Shopper Union France i Xavier Azalbert/Europska komisija, T-1071/23 R, *op.cit.*

U dva predmeta Opći sud poništio je odluku Europskog ureda za borbu protiv prijevara i odbacio tužbu u preostalom dijelu[30]. U jednom je predmetu utvrdio da treba obustaviti postupak o zahtjevu za poništenje prešutne odluke o odbijanju pristupa, poništio odluku Europske komisije u dijelu u kojem se odbija pristup pojedinačnim glasovima predstavnika država članica na temelju članka 4. stavka 3. drugog podstavka Uredbe (EZ) br. 1049/2001 te je u preostalom dijelu odbacio tužbu[31].

6.2.1. Pojašnjenja materijalnih pravila

Pojašnjenja materijalnih pravila koja je Opći sud iznio 2023. u biti su se odnosila na primjenu izuzeća u pogledu zaštite međunarodnih odnosa[32], financijske, monetarne ili ekonomske politike[33], sudskih postupaka[34] i procesa donošenja odluka[35]. Opći sud je uz to dodatno pojasnio pojam prevladavajućeg javnog interesa[36] i opće pretpostavke povjerljivosti[37].

6.2.2. Pojašnjenja postupovnih pravila

Glavna postupovna pitanja koja je Opći sud razmatrao 2023. odnosila su se na obveze zadržavanja dokumenata[38] i pojam pravednog rješenja[39].

6.3. Novi sudski postupci pokrenuti protiv Europske komisije 2023.

Pred sudovima EU-a 2023. protiv Europske komisije pokrenuto 19 predmeta povezanih s odlukama o pravu javnog pristupa dokumentima na temelju Uredbe (EZ) br. 1049/2001, u usporedbi s 11 predmeta 2022.

Njih 15 odnosi se na tužbe pokrenute pred Općim sudom[40], od kojih su tri zaključene 2023. prethodno navedenim rješenjima[41].

U istom razdoblju Sudu su podnesene četiri žalbe protiv presude ili rješenja Općeg suda u predmetima u kojima je Europska komisija bila stranka u postupku[42].

---

[30] Presude u predmetima Eurecna SpA/Europska komisija, T-377/21, *op. cit.*; Michele Vendrame/Europska komisija, T-379/21, *op.cit*.

[31] Presuda u predmetu Covington & Burling LLP i Bart Van Vooren/Europska komisija, T-201/21, *op.cit*.

[32] Presuda u predmetu Foodwatch eV/Europska komisija, T-643/21, *op.cit.*, t. 57.–59., 65.–67., 105.–111., 113.–116.

[33] Presuda u predmetu Asesores Comunitarios, SL/Europska komisija, T-77/22, *op.cit.*, t. 57.–66.

[34] Presuda u predmetu Troy Chemical Company BV/Europska komisija, T-662/21, *op.cit*., t. 57.–59., 64.–69., 78.

[35] Presuda u predmetu Covington & Burling LLP i Bart Van Vooren/Europska komisija, T-201/21, *op.cit*., t. 59., 63.–68., 71.–73.

[36] Presuda u predmetu ClientEarth AISBL/Europska komisija, T-354/21, *op.cit.*, t. 93.–94.

[37] Presuda u predmetu ClientEarth AISBL/Europska komisija, T-354/21, *op.cit*., t. 44.–46., 64.–68., 73.–75.

[38] Presuda u predmetu Giorgio Basaglia/Europska komisija, T-597/21, *op.cit.*, t. 30.–35.

[39] Presuda u predmetu Giorgio Basaglia/Europska komisija, T-597/21, *op. cit.*, t. 59., 69.–72., 79., 85., 90.–97., 112.

[40] Predmeti Matina Stevi i The New York Times/Europska komisija, T-36/23, *op.cit*.; PAN Europe/Europska komisija, T-104/23; Rems Kargins/Europska komisija, T-110/23; eClear AG/Europska komisija, T-127/23; MBDA France/Europska komisija, T-154/23, *op.cit.*; Roberto Acampora i dr./Europska komisija, T-261/23; British American Tobacco Polska Trading sp. z o.o./Europska komisija, T-311/23; Roberto Acampora i dr./Europska komisija, T-423/23, *op.cit.*; YZ/Europska komisija, T-537/23 AJ; Mylan Ireland Ltd/Europska komisija, T-585/23; Sara Soares/Europska komisija, T-606/23; Shopper Union France i Xavier Azalbert/Europska komisija, T-1071/23; Shopper Union France i Xavier Azalbert/Europska komisija, T-1071/23 R, *op.cit.*; Smart Kid S.A./Europska komisija, T-1130/23; Huhtamaki Holding Sàrl/Europska komisija, T-1145/23.

[41] Predmeti MBDA France/Europska komisija, T-154/23, *op.cit.*; Roberto Acampora i dr./Europska komisija, T-423/23, *op.cit.*; Shopper Union France i Xavier Azalbert/Europska komisija, T-1071/23 R, *op. cit.*

[42] Predmeti Validity Foundation – Mental Disability Advocacy Centre/Europska komisija, C-51/23 P; ClientEarth AISBL/Europska komisija, C-249/23 P; Covington & Burling i Bart Van Vooren/Europska komisija, C-540/23 P; BonSens.org/Stevi i dr., C-634/23 P(I).